

Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna
Oceny Odmian w Pawłowicach

**LISTA ODMIAN ZALECANYCH
DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM
NA ROK 2015**

ZBOŻA JARE
ZBOŻA OZIME
RZEPAK OZIMY
ZIEMNIAKI
GROCH SIEWNY

Pawłowice 2015

P S Z E N I C A   J A R A

LISTA ODMIAN ZALECANYCH DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2015

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Wartość technologiczna
1.	Bombona	2007	E
2.	Tybalt	2007	A
3.	Arabella	2011	A
4.	KWS Torridon	2013	A
5.	Ostka Smolicka	2013	A
6.	Izera	2014	A
7.	Struna	2015	A
8.	Harenda*	2015	B

Wartości technologiczne: E – odmiana elitarna, A – odmiany jakościowe, B – odmiana chlebowa.

* – **wstępna rekomendacja**

BOMBONA – odmiana polska, wyhodowana w Hodowli Roślin DANKO, wpisana do K.R. w 2005 roku. Odmiana elitarna (E), o dobrej plenności w skali kraju. Średni plon w skali kraju za lata 2011-13 wynosił 90% wzorca na przeciętnym i 93% na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wyniósł 95% wzorca na przeciętnym i 93% na intensywnym poziomie agrotechniki. Rośliny dość wysokie o średniej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Poziom zdrowotności w doświadczeniach w woj. śląskim utrzymuje się na średnim poziomie: odmiana wykazuje średnią odporność na rdzę brunatną, mączniaka, septoriozę liści oraz choroby kłosów. Masa 1000 ziaren przeciętna, wyrównanie ziarna – dość dobre, gęstość w stanie zsypanym średnia. Odporność na porastanie ziarna w kłosach duża. Zawartość białka i ilość glutenu bardzo duża, wskaźnik sedymentacyjny SDS bardzo duży. Wydajność ogólna mąki średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby duża.

TYBALT – odmiana holenderska, wyhodowana przez B.V. Landbouwbureau Wiersum, przedstawiciel hodowcy Irena Szyld Kalisz. Wpisana do K.R. w 2005 roku. Odmiana jakościowa (A), jedna z najwyżej plonujących odmian pszenicy jarej w skali całego kraju – średni plon za lata 2011-13 wynosił 102% wzorca na przeciętnym i 101% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Reaguje średnio na intensyfikację uprawy. Średni plon w doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim za lata 2012-14 wynosił 104% wzorca na przeciętnym poziomie i 102% na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na mączniaka, rdzę brunatną – dość duża, na septoriozę liści, fuzariozę kłosów – średnia. Rośliny dość niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzewania średni. MTZ duża, wyrównanie ziarna dość słabe, gęstość w stanie zsypanym mała. Odporność na porastanie ziarna w kłosach duża – 6 w skali 9 stopniowej. Zawartość białka dość duża, ilość glutenu duża, wskaźnik sedymentacyjny SDS – duży. Wydajność ogólna mąki dość dobra. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

ARABELLA – odmiana wyhodowana przez „DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o.”, wpisana do K.R. w 2011 roku. Odmiana jakościowa (A). plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 101% wzorca na przeciętnym poziomie i 99% na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 odmiana uzyskała wynik 105% wzorca na przeciętnym poziomie i 103% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na mączniaka i rdzę żółtą – duża, na rdzę brunatną – dość duża, na septoriozę liści i plew, fuzariozę kłosów oraz brunatną plamistość liści – średnia, na choroby podstawy źdźbła – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Masa 1000 ziaren dość mała, wyrównanie przeciętne, gęstość w stanie zsypanym bardzo duża. Odporność na porastanie w kłosie dość mała, liczba opadania duża. Zawartość białka duża, ilość glutenu dość duża. Wskaźnik sedymentacyjny SDS bardzo duży. Ogólna wydajność mąki średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

KWS TORRIDON – odmiana niemiecka, pełnomocnik hodowcy „KWS Lochow Polska sp. z o.o.”,

wpisana do K.R. w 2012 roku. Odmiana jakościowa (A). Plenność dobra. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki średni. Plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 102% wzorca na przeciętnym poziomie i 101% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 odmiana uzyskiwała wynik 104% wzorca na przeciętnym i 104% na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na rdzę brunatną i żółtą – duża, na brunatną plamistość i septoriozę liści – dość duża, na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego, septoriozę plew oraz fuzariozę kłosów – średnia. Rośliny niskie, o dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren średnia, wyrównanie dość słabe, gęstość w stanie zsypanym dość duża. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania bardzo duża. Zawartość białka duża, ilość glutenu duża do bardzo dużej. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

OSTKA SMOLICKA – odmiana wyhodowana przez „Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR”, wpisana do K.R. w 2010 roku. Odmiana jakościowa (A). Plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 98% wzorca na przeciętnym poziomie i 99% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 uzyskiwała wyniki 99% wzorca zarówno na przeciętnym jak i intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na septoriozę plew – duża, na rdzę brunatną, brunatną plamistość liści, septoriozę liści, fuzariozę kłosów i choroby podstawy źdźbła – średnia, na mączniaka – dość mała, na rdzę żółtą – mała. Kłosa ościste. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia średni, dojrzewania dość późny. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie dość dobre, gęstość w stanie zsypanym bardzo duża. Odporność na porastanie ziarna w kłosie – dość duża, liczba opadania duża. Zawartość białka i ilość glutenu średnie. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

IZERA – odmiana wyhodowana przez Małopolską Hodowlę Roślin – HBP sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2012 roku. Odmiana jakościowa (A). Plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 100% wzorca zarówno na przeciętnym jak i intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 uzyskiwała wyniki 102% wzorca na przeciętnym i 104% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Plenność dość dobra. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki większy niż średnio dla gatunku. Odporność na rdzę brunatną – dość duża, na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego, brunatną plamistość liści, septoriozę liści i plew oraz fuzariozę kłosów – średnia, na rdzę żółtą – dość mała. Rośliny dość wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Masa 1000 ziaren dość mała, wyrównanie dość słabe, gęstość w stanie zsypanym duża do bardzo dużej. Odporność na porastanie w kłosie mała, liczba opadania dość duża. Zawartość białka duża, ilość glutenu duża do bardzo dużej. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

STRUNA – odmiana wyhodowana przez DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2013 roku. Odmiana jakościowa (A). Plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 100% wzorca zarówno na przeciętnym jak i intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2013-14 uzyskiwała wyniki 102% wzorca na przeciętnym i 102% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Plenność dość dobra. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki większy niż średnio dla gatunku. Odporność na rdzę żółtą – duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną i septoriozę liści – dość duża, na choroby podstawy źdźbła, septoriozę plew, brunatną plamistość liści oraz fuzariozę kłosów – średnia. Rośliny dość wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren przeciętna, wyrównanie dość słabe, gęstość w stanie zsypanym duża do bardzo dużej. Odporność na porastanie w kłosie mała do bardzo małej, liczba opadania i zawartość białka dość duża. Wskaźnik sedymentacyjny SDS bardzo duży. Wydajność ogólna mąki duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

HARENDA* - odmiana wyhodowana przez Małopolską Hodowlę Roślin – HBP sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2014 roku. Odmiana chlebową (B). Plon w kraju za lata 2012-13 wynosił 108% wzorca na przeciętnym poziomie i 103% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w roku 2014 uzyskiwała wyniki 104% wzorca na przeciętnym i 105% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim

poziomie agrotechniki średni. Odporność na rdzę brunatną – duża, na choroby podstawy źdźbła, brunatną plamistość liści, septoriozy liści, septoriozę plew oraz fuzariozę kłosów – dość duża, na mączniaka prawdziwego – średnia. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia średni, dojrzewania dość późny. Masa 1000 ziaren średnia, wyrównanie dość duże, gęstość w stanie zsylnym bardzo duża. Odporność na porastanie w kłosie dość mała, liczba opadania duża. Zawartość białka i ilość glutenu dość duże. Wskaźnik sedymentacyjny SDS bardzo duży. Wydajność ogólna mąki średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość duża.

*– wstępna rekomendacja

PSZENŻYTO JARE

LISTA ODMIAN ZALECANYCH DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2015

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Dublet	2011	pastewna
2.	Milewo	2011	pastewna
3.	Nagano	2013	pastewna
4.	Mazur*	2015	pastewna

*– wstępna rekomendacja

DUBLET – wyhodowana w HR DANKO, wpisana do Rejestru Odmian w 2006 roku. Odmiana pastewna, średni plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 100% wzorca na przeciętnym i 101% wzorca na wyższym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR dla woj. śląskiego plony za lata 2012-14 wynosiły 99% wzorca na przeciętnym i 100% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na rdzę brunatną – duża do bardzo dużej, na rynchosporiozę – duża, na septoriozę plew, septoriozę liści i choroby podstawy źdźbła – dość duża, na mączniaka i fuzariozę kłosów – średnia. Wysokość roślin średnia, odporność na wyleganie mała. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziarna przeciętne, gęstość ziarna w stanie zsypanym duża. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania dość duża. Zawartość białka w ziarnie dość duża. Plenność dobra. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki średni. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

MILEWO – odmiana wyhodowana w HR Strzelce, rok wpisania do Rejestru Odmian 2008. Odmiana pastewna. Plenność bardzo dobra, przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki nieco poniżej średniej. Średni plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 102% wzorca na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki. W woj. śląskim w latach 2012-14 odmiana uzyskiwała wyniki 105% wzorca na przeciętnym i 102% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na rdzę brunatną i rynchosporiozę – duża, na mączniaka, septoriozę liści i choroby podstawy źdźbła – dość duża, na septoriozę plew i fuzariozę kłosów – przeciętna. Rośliny dość wysokie o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia średni, dojrzewania dość wczesny. Masa 1000 ziaren, wyrównanie i gęstość w stanie zsypanym przeciętne. Odporność na porastanie w kłosie i liczba opadania średnie. Zawartość białka dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

NAGANO – odmiana wyhodowana w HR DANKO, wpisana do Rejestru Odmian w 2008r. Odmiana pastewna. Plenność dobra. Średni plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 100% wzorca na przeciętnym i 99% na intensywnym poziomie agrotechniki. W woj. śląskim w latach 2012-14 odmiana uzyskiwała wyniki w wysokości 104% wzorca na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki nieco poniżej średniej. Odporność na fuzariozę kłosów – dość mała, na septoriozę plew – mała, na pozostałe choroby – średnia. Rośliny dość niskie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość duża. Odporność na porastanie w kłosie i liczba opadania przeciętne. Zawartość białka średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

MAZUR* – odmiana wyhodowana w DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., wpisana do rejestru w 2014 roku. Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu przy wysokim poziomie agrotechniki powyżej średniej. Średni plon w kraju za lata 2012-13 wynosił 106% wzorca na przeciętnym i 103% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W woj. śląskim w roku 2014 odmiana uzyskiwała 105% wzorca na przeciętnym i 104% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na rdzę brunatną – duża, na choroby podstawy źdźbła, septoriozę liści i fuzariozę kłosów – dość duża, na mączniaka prawdziwego i brunatną plamistość liści – średnia, na septoriozę plew – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia średni, dojrzewania dość późny. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie przeciętne, gęstość w stanie zsypanym bardzo duża. Odporność na porastanie w kłosie i liczba opadania średnie. Zawartość białka dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

*– wstępna rekomendacja

JĘCZMIEN JARY

LISTA ODMIAN ZALECANYCH DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2015

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	KWS Olof	2011	pastewny
2.	Iron	2012	pastewny
3.	Natasia	2012	pastewny
4.	Suweren	2012	pastewny
5.	Basic	2013	pastewny
6.	Ella	2013	pastewny
7.	Kucyk	2014	pastewny
8.	Soldo	2014	pastewny
9.	KWS Atrika	2015	pastewny
10.	KWS Dante*	2015	browarny

* - wstępna rekomendacja

KWS OLOF – odmiana niemiecka, pełnomocnik hodowcy KWS-Lochow – Polska, sp.z o.o., Kondratowice, wpisana do K.R. w 2010 r. Odmiana typu pastewnego. Plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 103% wzorca na przeciętnym poziomie oraz 102% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 uzyskała wynik 103% wzorca na przeciętnym i 102% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na mączniaka prawdziwego i czarną plamistość – dość duża, na plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i rynchosporiozę – średnia. Rośliny średnio wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren – średnia, wyrównanie ziarna dość słabe, gęstość ziarna w stanie zsypanym średnia. Zawartość białka w ziarnie mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna. Plenność bardzo dobra.

IRON - odmiana wyhodowana w DANKO Hodowli Roślin, sp. z o.o., Choryń, wpisana do K.R. w 2011 r. Odmiana typu pastewnego. Plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 103% wzorca na przeciętnym poziomie agrotechniki i 103% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 uzyskała wyniki 102% wzorca na przeciętnym poziomie i 100% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. Odporność na rdzę jęczmienia i czarną plamistość – dość duża, na plamistość siatkową i rynchosporiozę - średnia, na mączniaka prawdziwego – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość mała, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsypanym dość mała. Zawartość białka w ziarnie dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

NATASIA – odmiana wyhodowana w DANKO Hodowli Roślin, sp. z o.o., Choryń, wpisana do K.R. w 2011 r. Odmiana typu pastewnego. Plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 101% wzorca na przeciętnym poziomie agrotechniki i 101% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-2014 uzyskała wyniki 101% wzorca na przeciętnym poziomie i 99% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na rdzę jęczmienia – dość duża, na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową, rynchosporiozę i czarną plamistość – średnia. Rośliny dość niskie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsypanym mała. Zawartość białka w ziarnie mała.

Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

SUWEREN - odmiana wyhodowana w Hodowli Roślin Strzelce, sp. z o.o., Grupa IHAR, wpisana do K.R. w 2010 r. Odmiana typu pastewnego. Plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 100% wzorca na przeciętnym poziomie agrotechniki i 100% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 uzyskała wyniki 99% wzorca na przeciętnym poziomie i 98% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie przeciętny. Odporność na plamistość siatkową, rdzę i rynchosporiozę –średnia, na czarną plamistość – dość mała, na mączniaka prawdziwego – mała. Rośliny wysokie, o małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Masa 1000 ziaren dość mała, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsypanym dość duża. Zawartość białka w ziarnie mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

BASIC - odmiana francuska, pełnomocnik DANKO Hodowla Roślin sp.z o.o Choryń, wpisana do K.R. w 2011r.Odmiana typu pastewnego. Plon w kraju za lata 2011-2013 wynosił 105% wzorca na poziomie przeciętnym agrotechniki i 104% wzorca na poziomie intensywnym. W doświadczeniach PDOiR w woj. Śląskim w latach 2012-2014 uzyskała wyniki 105% wzorca na poziomie przeciętnym i 104% na poziomie intensywnym. Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki powyżej średniej. Odporność na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową, rynchosporiozę i czarną plamistość – duża, na rdzę jęczmienia – średnia. Rośliny dość niskie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża, wyrównanie ziarna dobre, gęstość ziarna w stanie zsypanym przeciętna. Zawartość białka w ziarnie średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

ELLA- odmiana francuska, pełnomocnik DANKO Hodowla Roślin sp.z o.o Choryń, wpisana do K.R. w 2012r. Odmiana typu pastewnego. Plon w kraju za lata 2011-2013 wynosił 105% wzorca na poziomie przeciętnym agrotechniki i 104% wzorca na poziomie intensywnym. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-2014 uzyskała wyniki 103% wzorca na poziomie przeciętnym i 102% na poziomie intensywnym. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową i czarną plamistość dość duża, na rdzę jęczmienia i rynchosporiozę dość mała. Rośliny o przeciętnej wysokości i dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsypanym dość duża. Zawartość białka w ziarnie dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

KUCYK– odmiana typu pastewnego wyhodowana w Hodowli Roślin Danko, sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2012 roku. Plenność dobra. Plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 101% wzorca na przeciętnym poziomie agrotechniki i 98% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-2014 uzyskała wyniki 102% wzorca na przeciętnym poziomie i 97% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową i czarną plamistość –dość duża, na rdzę jęczmienia, rynchosporiozę - średnia. Rośliny dość wysokie o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren i wyrównanie ziarna przeciętne, gęstość w stanie zsypanym duża do bardzo dużej. Zawartość białka w ziarnie dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

SOLDO – odmiana niemiecka, pełnomocnik hodowcy Saaten Union–Polska, sp.z o.o., Wągrowiec. Odmiana typu pastewnego. Wpisana do K.R. w 2013r. Plenność bardzo dobra. Plon w kraju za lata 2012-14 wynosił 100% wzorca na przeciętnym poziomie agrotechniki i 100% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w roku 2013-2014 uzyskała wyniki 104% wzorca na przeciętnym poziomie i 106% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odmiana otrzymała wstępną rekomendację. Odporność na mączniaka-dość duża, na plamistość siatkową i rdzę jęczmienia, rynchosporiozę i czarną plamistość – średnia. Rośliny niskie o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania – średni. Masa 1000 ziaren – duża do bardzo dużej, wyrównanie ziarna –dobre, gęstość ziarna w stanie zsypanym i zawartość białka – dość duże. Tolerancja na niskie pH gleby przeciętna, przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny.

KWS ATRIKA - odmiana niemiecka, pełnomocnik hodowcy KWS-Lochow – Polska, sp.z o.o., Kondratowice, wpisana do K.R. w 2013 r. Odmiana typu pastewnego, plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki powyżej średniej. Plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 104% wzorca na przeciętnym poziomie agrotechniki i 104% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w roku 2013- 2014 uzyskała wyniki 104% wzorca na przeciętnym poziomie i 101% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę jęczmienia i czarną plamistość – średnia, na plamistość siatkową i rynchosporiozę – dość mała. Rośliny o przeciętnej wysokości i odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania średni. Duża masa 1000 ziaren, wyrównanie ziarna dość dobre, zawartość białka w ziarnie i gęstość ziarna w stanie zsypanym dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

KWS DANTE* -odmiana niemiecka, pełnomocnik hodowcy KWS-Lochow – Polska, sp.z o.o., Kondratowice, wpisana do K.R. w 2014 r. Odmiana typu browarnego o dobrej wartości technologicznej. Plenność dobra do bardzo dobrej. Plon w kraju za lata 2012-13 wynosił 104% wzorca na przeciętnym poziomie agrotechniki i 104% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDO iR w woj. śląskim w roku 2014 uzyskała wyniki 107% wzorca na przeciętnym poziomie i 105% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na mączniaka prawdziwego i ciemnobrunatną plamistość – dość duża, na plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i rynchosporiozę – średnia. Rośliny dość niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania przeciętny.

OWIES

LISTA ODMIAN ZALECANYCH DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2015

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany	Barwa nasion
1.	Breton	2009	nizinna	żółta
2.	Bingo	2011	nizinna	żółta
3.	Scorpion	2011	nizinna	żółta
4.	Arden	2012	nizinna	żółta
5.	Haker	2012	nizinna	żółta
6.	Komfort	2014	nizinna	żółta
7.	Harnaś*	2015	nizinna	żółta
8.	Siwek	2012	nizinna naga	żółta
9.	Amant*	2015	nizinna naga	żółta
10.	Celer	2013	górska	żółta

* - wstępna rekomendacja

BRETON – odmiana wyhodowana przez „DANKO” HR Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2007 r. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 98% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 98% wzorca. Odnacza się dość dobrym poziomem odporności na helmintosporiozę i septoriozę liści, odporność na rdzę żółtobłąwą średnia, na mączniaka i rdzę wieńcową – dość mała. Rośliny średniej wysokości są dość odporne na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. MTZ dość duża, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsylnym średnia. Udział łuski mały – 25,7%, średni plon ziaren bez łuski w kraju wynosi 98% wzorca. Zawartość białka w ziarnie przeciętna, tłuszczu – dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała. Odmiana przeznaczona do uprawy w całym kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich.

BINGO – odmiana wyhodowana w Hodowli Roślin Strzelce Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2009 roku. W kraju – średni plon za lata 2011-13 wynosił 103% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 106% wzorca. Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy w całym kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską duży, bez łuski bardzo duży. Odporność na mączniaka i rdzę wieńcową – dość duża, na rdzę żółtobłąwą, helmintosporiozę i septoriozę liści – średnia. Rośliny dość wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin wiechowania wczesny i dojrzewania przeciętny. Udział łuski bardzo mały, masa 1000 ziaren bardzo duża, gęstość w stanie zsylnym średnia, wyrównanie ziarna dość dobre. Zawartość białka przeciętna, tłuszczu dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

SCORPION – odmiana niemiecka, pełnomocnik hodowcy Saaten Union Polska sp. z o.o Wągrowiec., wpisana do K.R. w 2008 roku. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 96% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 102% wzorca. Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy w całym kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską dość duży, bez łuski duży. Odporność na rdzę żółtobłąwą – duża, na mączniaka – dość duża, na helmintosporiozę i septoriozę liści – średnia, na rdzę wieńcową – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. Udział łuski dość mały, masa 1000 ziaren bardzo duża, gęstość w stanie zsylnym duża, wyrównanie ziarna dobre do bardzo dobrego. Zawartość białka przeciętna, tłuszczu dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

ARDEN - odmiana wyhodowana w Hodowli Roślin “DANKO” , wpisana do K.R. 2010 roku. W kraju

średni plon za lata 2011-13 wynosił 99% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 98% wzorca. Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską i bez łuski dość duży. Odporność na rdzę wieńcową – duża do bardzo dużej, na septoriozę liści – duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę żółtą i helmintosporiozę – przeciętna. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin wiechowania dość późny, dojrzewanie średnie. Udział łuski przeciętny, masa 1000 ziaren mała, gęstość w stanie zsypanym średnia, wyrównanie ziarna małe. Zawartość białka i tłuszczu mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna

HAKER - odmiana wyhodowana w Hodowli Roślin Strzelce Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2010 r. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 100% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 98% wzorca. Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską dość duży, bez łuski duży do bardzo dużego. Odporność na rdzę wieńcową – duża do bardzo dużej, na mączniaka prawdziwego – duża, na rdzę żółtą, helmintosporiozę i septoriozę liści – przeciętna. Zdrowotność w doświadczeniach była dobra do bardzo dobrej. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin wiechowania późny, termin dojrzewania dość późny. Udział łuski mały, masa 1000 ziaren średnia, gęstość ziarna w stanie zsypanym mała, wyrównanie ziarna małe. Zawartość białka mała, tłuszczu mała do bardzo małej.

KOMFORT - odmiana wyhodowana w Hodowli Roślin Strzelce Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2013r. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 102% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon w 2012-2014r. wynosił 106% wzorca. Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską duży do bardzo dużego, bez łuski bardzo duży. Odporność na mączniaka prawdziwego – dość duża, na helmintosporiozę, septoriozę liści, rdzę wieńcową i żółtą – średnia. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania dość wczesny, dojrzewania średnie. Udział łuski dość mały, masa 1000 ziaren średnia, gęstość w stanie zsypanym średnia, wyrównanie ziarna dobre. Zawartość białka dość mała, tłuszczu duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia

HARNAŚ* – odmiana żółtoziarnista przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Wyhodowana przez Małopolską Hodowlę Roślin HBP Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2014r. W kraju średni plon za lata 2012-13 wynosił 102% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon w 2014r. wynosił 103% wzorca. Plon ziarna z łuską duży, bez łuski dość duży. Odporność na mączniaka prawdziwego, helmintosporiozę, septoriozę liści, rdzę wieńcową – średnia, na rdzę żółtą – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania dość późny. Udział łuski duży, masa 1000 ziaren, gęstość w stanie zsypanym dość słaba, wyrównanie ziarna średnie. Zawartość białka dość mała, tłuszczu przeciętna. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

* - wstępna rekomendacja

AMANT * - odmiana naga, wyhodowana w Hodowli Roślin Strzelce Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2014r. Przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon w kraju za lata 2012-13 wynosił 97% wzorca. W doświadczeniach PDO i R w woj. śląskim plon w 2014r. wynosił 75% wzorca. Odporność na rdzę wieńcową i żółtą – dość duża, na mączniaka prawdziwego, helmintosporiozę, septoriozę liści – średnia. Rośliny dość niskie, o bardzo dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania dość wczesny, dojrzewania średnie. W stosunku do odmiany Siwek charakteryzuje się mniejszym udziałem ziarn oplewionych, podobną masą 1000 ziaren i wyrównaniem, mniejszą zawartością białka i większą zawartością tłuszczu. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość duża.

* - wstępna rekomendacja

CELER – odmiana górska, wyhodowana przez Małopolską Hodowlę Roślin HBP Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2000 r. Jest to odmiana zalecana do uprawy na terenach górskich, tam dobrze plonuje, w warunkach nizinnych plonuje przeciętnie. Plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 95% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 99% wzorca. Odporność na

rdzę wieńcową i żdźbłową – dość duża, na pozostałe choroby – przeciętna. Rośliny dość niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania bardzo wczesny, dojrzewania dość wczesny. Ziarno o dość dużym udziale łuski, dużej masie 1000 ziaren, dość dobrym wyrównaniu i dość małej gęstości w stanie zsywnym. Zawartość białka i tłuszczu w ziarnie dość mała Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

PSZENICA OZIMA

LISTA ODMIAN ZALECANYCH DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2015

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Wartość technologiczna
1.	Natula	2011	A
2.	Ostroga (ost.)	2011	A
3.	Askalon	2012	A
4.	Arkadia	2013	A
5.	Linus	2013	A
6.	Sailor	2013	A
7.	Oxal	2014	A
8.	Patras	2014	A
9.	Arktis*	2015	A
10.	KWS Ozon	2012	B
11.	Fidelius	2013	B
12.	KWS Dacanto	2013	B
13.	Artist*	2015	B
14.	KWS Livius*	2015	B

Wartości technologiczne: A – odmiany jakościowe, B – odmiany chlebowe

* - wstępna rekomendacja

NATULA – odmiana wyhodowana przez Małopolską Hodowlę Roślin HBP, wpisana do K.R. w 2009 r. Odmiana jakościowa (A). Jest to odmiana o dobrej plenności. Średni plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 103% wzorca na przeciętnym i 100% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. Śląskim w roku 2012-2014 uzyskała wyniki w wysokości 101 % wzorca na przeciętnym i 99% wzorca na wyższym poziomie agrotechniki. Mrozoodporność średnia – 4,5 w skali 9 stopniowej. Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną i septoriozę plew – dość duża, na brunatna plamistość liści i choroby podstawy źdźbła – średnia, na septoriozę liści i fuzariozę kłosów – dość mała. Rośliny dość wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania średni. MTZ duża, wyrównanie dość dobre. Odporność na porastanie w kłosach średnia. Zawartość białka dość duża, glutenu – średnia. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży. Wydajność ogólna mąki dość dobra. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość duża.

OSTROGA – odmiana o ościstym kłosie, wyhodowana w Hodowli Roślin DANKO, wpisana do K.R. w 2008 roku. Odmiana jakościowa (grupa A). Średni plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 105% wzorca na przeciętnym i 102% wzorca na wyższym poziomie. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata 2012-14 w wysokości 97% wzorca na przeciętnym i 98% na wyższym poziomie agrotechniki. Mrozoodporność średnia 6 w skali 9 stopniowej. Odporność na rdzę brunatną duża do bardzo dużej, na brunatną plamistość liści, septoriozę liści i plew oraz choroby podstawy źdźbła – dość duża, na fuzariozę kłosów – przeciętna, na mączniaka - dość mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania późny. Masa 1000 ziaren duża do bardzo dużej, wyrównanie dobre, gęstość w stanie zsypanym średnia. Odporność na porastanie w kłosie duża, liczba opadania dość duża. Zawartość białka i ilość glutenu dość duże. Wskaźnik sedymentacji SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki dość dobra. Plenność przeciętna. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki średni. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

ASKALON – jest odmianą jakościową (grupa A). Wyhodowana w Niemczech w Hodowli Roślin Saaten-Union, pełnomocnik hodowcy – Saaten-Union Polska sp. z o.o. Wągrowiec. Wpisana do K.R. w 2009 roku. Plenność dobra. Średni plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 98% wzorca na przeciętnym

i wyższym poziomie. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata 2012-14 w wysokości 103% wzorca na przeciętnym i na wyższym poziomie agrotechniki. Mrozoodporność mała 2,5 w skali 9 stopniowej. Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną i septoriozę liści – dość duża, na septoriozę plew, fuzariozę kłosów i choroby podstawy źdźbła – średnia, na brunatną plamistość liści - dość mała. Rośliny niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość mała, wyrównanie słabe, gęstość w stanie zsylnym dość mała. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania duża do bardzo dużej. Zawartość białka średnia, ilość glutenu dość mała. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

ARKADIA - odmiana wyhodowana w Hodowli Roślin DANKO, wpisana do K.R. w 2011 roku. Odmiana jakościowa (grupa A). Średni plon w kraju za lata 2012-13* wynosił 114% wzorca na przeciętnym i 110% wzorca na wyższym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata 2012-14 w wysokości 98% wzorca na przeciętnym i 99 na wyższym poziomie agrotechniki. Mrozoodporność dość duża 6,0 w skali 9 stopniowej. Odporność na rdzę brunatną - dość duża, na septoriozę plew, na brunatną plamistość liści, fuzariozę kłosów i choroby podstawy źdźbła – średnia, na septoriozę liści – dość mała, na mączniaka prawdziwego - mała. Rośliny wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie dobre, gęstość w stanie zsylnym średnia. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania duża. Zawartość białka i ilość glutenu średnie. Wskaźnik sedymentacji SDS duży. Wydajność ogólna mąki średnia. Plenność średnia. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki powyżej średniej. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

* - rok 2011 nie został ujęty w średniej z powodu braku wyników

LINUS – jest odmianą jakościową (grupa A). Odmiana angielska – RAGT Seeds Ltd. The Maris Centre, pełnomocnik hodowcy – RAGT Semences Polska sp. z o.o. Łysomice. Wpisana do K.R. w 2012 roku. Plenność dobra. Średni plon w kraju za lata 2011-2013 wynosił 109% wzorca na przeciętnym i 108% wzorca na wyższym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata 2012-14 w wysokości 109% wzorca na przeciętnym poziomie i na wyższym poziomie agrotechniki. Mrozoodporność mała 3,5 w skali 9 stopniowej. Odporność na ważniejsze choroby średnia jedynie na rdzę brunatną – dość duża. Rośliny dość niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość mała, wyrównanie dość słabe, gęstość w stanie zsylnym mała. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania duża. Zawartość białka dość duża, ilość glutenu duża. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży. Wydajność ogólna mąki dość dobra. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

SAILOR – jest odmianą jakościową (grupa A). odmiana niemiecka, pełnomocnik hodowcy - Hodowla Roślin DANKO, wpisana do K.R. w 2011 roku. Plenność dobra. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. Średni plon w kraju za lata 2011-2013 wynosił 107% wzorca na przeciętnym i 106% na wyższym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata 2012-14 w wysokości 99% wzorca na przeciętnym poziomie i 101% na wyższym poziomie agrotechniki. Mrozoodporność - 5,5 w skali 9 stopniowej. Odporność na ważniejsze choroby średnia jedynie na rdzę brunatną – mała. Rośliny wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie dobre, gęstość w stanie zsylnym dość duża. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania dość duża. Zawartość białka dość duża, ilość glutenu duża. Wskaźnik sedymentacyjny SDS dość duży. Wydajność ogólna mąki dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

OXAL – jest odmianą jakościową (grupa A). Odmiana angielska – RAGT Seeds Ltd. The Maris Centre, pełnomocnik hodowcy – RAGT Semences Polska sp. z o.o. Łysomice. Wpisana do K.R. w 2011 roku. Plenność dobra. Średni plon w kraju za lata 2011-2013 wynosił 98% wzorca na przeciętnym i 97% na wyższym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata

2012-14 w wysokości 106% wzorca na przeciętnym poziomie i 107% na wyższym poziomie agrotechniki. Mrozoodporność 2 w skali 9 stopniowej. Odporność na rdzę brunatną – duża do bardzo dużej, na septoriozę liści i fuzariozę kłosów – duża, na septoriozę plew, brunatną plamistość liści i choroby podstawy źdźbła – dość duża, na mączniaka prawdziwego średnia. Rośliny średniej wysokości o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia późny, dojrzewania dość późny. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie i gęstość w stanie zsylnym średnia. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania dość duża. Zawartość białka średnia, ilość glutenu dość mała. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki dość dobra. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

PATRAS – jest odmianą jakościową (grupa A). Wyhodowana w Niemczech w Hodowli Roślin Saaten-Union, pełnomocnik hodowcy – Saaten-Union Polska sp. z o.o. Wągrowiec. Wpisana do K.R. w 2012 roku. Plenność dobra do bardzo dobrej. Średni plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 109% wzorca na przeciętnym i 106% wzorca na wyższym poziomie. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata 2013-14 w wysokości 104% wzorca na przeciętnym i 103% na wyższym poziomie agrotechniki. Mrozoodporność 4,0 w skali 9 stopniowej. Odporność na mączniaka prawdziwego, brunatną plamistość liści i fuzariozę kłosów – dość duża, na choroby podstawy źdźbła, rdzę brunatną, septoriozę liści i septoriozę plew – średnia. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża do bardzo dużej, wyrównanie dobre, gęstość w stanie zsylnym średnia. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania duża. Zawartość białka i ilość glutenu średnia. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

ARKTIS* – jest odmianą jakościową (grupa A), o wyróżniających się parametrach wypiekowych. Wyhodowana w Niemczech w Hodowli Roślin DSV, pełnomocnik hodowcy – DSV Polska sp. z o.o. Wągrowiec. Wpisana do K.R. w 2013 roku. Plenność średnia. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. Średni plon w kraju za lata 2011-12 wynosił 102% wzorca na przeciętnym i 98% wzorca na wyższym poziomie. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim uzyskała średni plon za rok 2014 w wysokości 93% wzorca na przeciętnym i 89% na wyższym poziomie agrotechniki. Zimotrwałość prawie średnia (4,5°). Odporność na mączniaka prawdziwego - duża, na choroby podstawy źdźbła i fuzariozę kłosów – dość duża, na brunatną plamistość liści – dość duża, na septoriozę liści i septoriozę plew – średnia, na rdzę brunatną – dość mała. Rośliny dość wysokie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren przeciętna, wyrównanie dość dobre, gęstość w stanie zsylnym dość mała. Odporność na porastanie w kłosie dość duża, liczba opadania duża. Zawartość białka duża. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

* - wstępna rekomendacja

KWS OZON – odmiana niemiecka – KWS Lochow, pełnomocnik hodowcy – KWS Lochow Polska sp. z o.o. Kondratowice. Wpisana do K.R. w 2010 roku. Odmiana chlebowa (grupa B). Średni plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 106% wzorca na przeciętnym i na wyższym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata 2012-2014 w wysokości 102% wzorca na przeciętnym i 103% wzorca na wyższym poziomie agrotechniki. Mrozoodporność mała do średniej 4,0 w skali 9 stopniowej. Odporność na mączniaka prawdziwego i rdzę brunatną – dość duża, na septoriozę liści i choroby podstawy źdźbła – średnia, na septoriozę plew i fuzariozę kłosów – dość mała. Rośliny niskie do bardzo niskich, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża, wyrównanie dobre, gęstość w stanie zsylnym przeciętna. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania duża do bardzo dużej. Zawartość białka dość mała, ilość glutenu mała do bardzo małej. Wskaźnik sedymentacji SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki dość słaba. Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki średni. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

FIDELIUS – odmiana wyhodowana przez Hodowlę Roślin DANKO. Wpisana do K.R. w 2010 roku. Odmiana chlebowa (grupa B). Średni plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 109% wzorca na przeciętnym i 106% wzorca na wyższym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata 2012-2014 w wysokości 100% wzorca na przeciętnym i 101% wzorca na wyższym poziomie. Mrozoodporność 5,0 w skali 9 stopniowej. Odporność na mączniaka prawdziwego - duża, na rdzę brunatną – dość duża, na fuzariozę kłosów- średnia, na septoriozę plew i choroby podstawy źdźbła – dość mała, na septoriozę liści – mała. Rośliny dość wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Masa 1000 ziaren średnia, wyrównanie dość dobre, gęstość w stanie zsylnym przeciętna. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania duża do bardzo dużej. Zawartość białka i ilość glutenu dość mała. Wskaźnik sedymentacji SDS duży. Wydajność ogólna mąki dość duża. Plenność dobra. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki średni. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

KWS DACANTO – odmiana niemiecka – KWS Lochow, pełnomocnik hodowcy – KWS Lochow Polska sp. z o.o. Kondratowice. Wpisana do K.R. w 2011 roku. Odmiana chlebowa (grupa B). Średni plon w kraju za lata 2012-14 wynosił 103% wzorca na przeciętnym i 102% na wyższym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. Śląskim uzyskała średni plon za lata 2012-14 w wysokości 112% wzorca na przeciętnym i 106% wzorca na wyższym poziomie. Mrozoodporność 2 w skali 9 stopniowej. Odporność na rdzę brunatną – bardzo duża, na septoriozę liści – duża, na mączniaka prawdziwego i brunatną plamistość liści – dość duża, septoriozę plew i choroby podstawy źdźbła – średnia, na fuzariozę kłosów – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania dość późny. Masa 1000 ziaren duża, wyrównanie średnie, gęstość w stanie zsylnym przeciętna. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania duża do bardzo dużej. Zawartość białka i ilość glutenu dość małe. Wskaźnik sedymentacji SDS duży do bardzo dużej. Wydajność ogólna mąki dość duża. Plenność dobra. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

ARTIST* jest odmianą chlebową (grupa B). Wyhodowana w Niemczech w Hodowli Roślin DSV, pełnomocnik hodowcy – DSV Polska sp. z o.o. Wągrowiec. Wpisana do K.R. w 2013 roku. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Średni plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 112% wzorca na przeciętnym i 108% wzorca na wyższym poziomie. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim uzyskała średni plon za rok 2014 w wysokości 108% wzorca na przeciętnym i 99% na wyższym poziomie agrotechniki. Zimotrwałość mała do średnia (4,0°). Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną i septoriozę plew – dość duża, na choroby podstawy źdźbła i fuzariozę kłosów – średnia, na brunatną plamistość liści i septoriozę liści – dość mała. Rośliny dość niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie dość słabe, gęstość w stanie zsylnym dość mała. Odporność na porastanie w kłosie dość duża, liczba opadania bardzo duża. Zawartość białka średnia. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

* - wstępna rekomendacja

KWS LIVIUS* jest odmianą chlebową (grupa B). Odmiana niemiecka – KWS Lochow, pełnomocnik hodowcy – KWS Lochow Polska sp. z o.o. Kondratowice. Wpisana do K.R. w 2013 roku. Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Średni plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 108% wzorca na przeciętnym i 105% wzorca na wyższym poziomie. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim uzyskała średni plon za rok 2014 w wysokości 99% wzorca na przeciętnym i 110% na wyższym poziomie agrotechniki. Zimotrwałość dość mała (3,5°). Odporność na choroby podstawy źdźbła, rdzę brunatną, brunatną plamistość liści, septoriozę liści i septoriozę plew – dość duża, na fuzariozę kłosów – średnia, na mączniaka prawdziwego – dość mała. Rośliny dość wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny,

dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża do bardzo dużej, wyrównanie dość dobre, gęstość w stanie zsypanym mała. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania duża do bardzo dużej. Zawartość białka dość duża. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży. Wydajność ogólna mąki dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

* - wstępna rekomendacja

PSZENŻYTO OZIME

LISTA ODMIAN ZALECANYCH DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2015

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Tulus	2011	tradycyjne
2.	Fredro	2013	tradycyjne
3.	Maestozo	2013	tradycyjne
4.	Borowik	2014	tradycyjne
5.	Subito	2014	tradycyjne
6.	Tomko	2015	krótkosłome
7.	Torino	2015	krótkosłome
8.	Twingo	2015	krótkosłome

TULUS – odmiana wyhodowana w Niemczech w Hodowli Saaten Union, pełnomocnik hodowcy – Saaten-Union Polska sp. z o.o. Wągrowiec. Wpisana do K.R. w 2009 r. Odmiana wyróżnia się dobrą plennością, w skali kraju – średni plon za lata 2011-13 99% wzorca na przeciętnym i 100% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 103% wzorca na przeciętnym i 105% na intensywnym poziomie agrotechniki. Zimotrwałość wg COBORU średnia - 4,0 w skali 9 stopniowej. Odporność na rdzę brunatną – duża do bardzo dużej, na mączniaka, septoriozę plew i liści oraz fuzariozę kłosów – dość duża, na choroby podstawy źdźbła – średnia. Rośliny dość wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Masa 1000 ziaren duża, gęstość w stanie zsypanym dość duża. Odporność na porastanie w kłosach mała, liczba opadania dość mała. Zawartość białka dość mała. Plenność dość dobra. Przyrost przy wyższym poziomie agrotechniki mniejszy niż średnio dla gatunku. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

FREDRO – odmiana wyhodowana w HR DANKO, wpisana do K.R. w 2010 r. Odmiana pastewna o normalnej wysokości roślin. Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki mniejszy niż średnio dla gatunku. W skali kraju – średni plon za lata 2011-13 106% wzorca na przeciętnym i 104% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 110% wzorca na przeciętnym i 106% na intensywnym poziomie agrotechniki. Zimotrwałość przeciętna – 4,5 w skali 9 stopniowej. Odporność na fuzariozę kłosów duża do bardzo dużej, na rdzę brunatną i septoriozę plew – duża, na mączniaka prawdziwego, septoriozę liści, rynchosporiozę i choroby podstawy źdźbła - przeciętna, na rdzę żółtą – mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Masa 1000 ziaren dość duża, gęstość w stanie zsypanym przeciętna. Odporność na porastanie ziarna w kłosie dość duża, liczba opadania duża do bardzo dużej. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

MAESTOZO – odmiana wyhodowana w HR DANKO – Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2011r. Odmiana pastewna, o normalnej wysokości roślin. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. W skali kraju – średni plon za lata 2011-13 100% wzorca na przeciętnym i 99% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon w roku 2012-14 wynosił 105% wzorca na przeciętnym i 101% na intensywnym poziomie agrotechniki. Zimotrwałość prawie średnia. Odporność na rdzę brunatną – duża do bardzo dużej, na mączniaka prawdziwego i septoriozę liści – duża, na septoriozę plew, rdzę żółtą, rynchosporiozę i choroby podstawy źdźbła – dość duża. Rośliny wysokie do bardzo wysokich, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie średnie, gęstość w stanie zsypanym przeciętna. Odporność na porastanie w kłosie, liczba opadania i zawartość białka średnie. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

BOROWIK – odmiana wyhodowana w HR Strzelce – Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2011 r. Odmiana pastewna o normalnej wysokości roślin. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. W skali kraju – średni plon za lata 2011-13 104% wzorca na przeciętnym i 103% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 105% wzorca na przeciętnym i 103% na intensywnym poziomie agrotechniki. Zimotrwałość dość duża (5,5). Odporność na rdzę brunatną i septoriozę liści – duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę żółtą, fuzariozę kłosów i choroby podstawy źdźbła – dość duża, na septoriozę plew i rynchosporiozę – średnia. Rośliny bardzo wysokie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren bardzo duża, wyrównanie dość dobre, gęstość w stanie zsywnym dość mała. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania mała. Zawartość białka średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

SUBITO – odmiana wyhodowana w HR DANKO – Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2012 r. Odmiana pastewna, o normalnej wysokości roślin. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki powyżej średniej. W skali kraju – średni plon za lata 2011-13 108% wzorca na przeciętnym i 104% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2013-14 wynosił 111% wzorca na przeciętnym i 106% na intensywnym poziomie agrotechniki. Zimotrwałość dość duża (5,5). Odporność na mączniaka prawdziwego duża, na rdzę brunatną dość duża, na choroby podstawy źdźbła, rynchosporiozę, septoriozę liści i plew, fuzariozę kłosów – średnia. Rośliny dość wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzewania średni. masa 1000 ziaren i wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsywnym bardzo duża. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania dość duża. Zawartość białka dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

TOMKO – odmiana wyhodowana w HR Strzelce – Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2012 r. Odmiana pastewna, o normalnej wysokości roślin. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. W skali kraju – średni plon za lata 2012-14 108% wzorca na przeciętnym i 107% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2013-14 wynosił 103% wzorca zarówno na przeciętnym jak i na intensywnym poziomie agrotechniki. Zimotrwałość dość duża (6,5). Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną i septoriozę plew duża, na choroby podstawy źdźbła, rynchosporiozę, septoriozę liści i fuzariozę kłosów dość duża. Rośliny średniej wysokości, o dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania dość późny. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsywnym duża. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania dość mała. Zawartość białka dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

TORINO – odmiana wyhodowana w HR DANKO – Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2012 r. Odmiana pastewna, o normalnej wysokości roślin. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. W skali kraju – średni plon za lata 2012-14 99% wzorca na przeciętnym i 97% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2013-14 wynosił 108% wzorca na przeciętnym i 103% na intensywnym poziomie agrotechniki. Zimotrwałość mała do średniej. Odporność na rdzę brunatną, rynchosporiozę, septoriozę liści dość duża, na mączniaka prawdziwego, septoriozę plew średnia, na choroby podstawy źdźbła i fuzariozę kłosów dość mała. Rośliny wysokie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny do bardzo wczesnego, dojrzewania dość wczesny. Masa 1000 ziaren duża, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsywnym duża. Zawartość białka duża do bardzo dużej. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

TWINGO – odmiana wyhodowana w HR DANKO – Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2012r. Odmiana pastewna, typu półkarłowego. Plenność bardzo dobra. Przyrost na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. W skali kraju – średni plon za lata 2011-13 – 102% wzorca na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2013-14 wynosił 96% wzorca na przeciętnym i 92% na intensywnym poziomie agrotechniki. Zimotrwałość dość duża. Odporność na rdzę brunatną dużą, na mączniaka prawdziwego dość dużą, na choroby podstawy źdźbła, rynchosporiozę, septoriozę liści i plew – średnia, na fuzariozę kłosów małą.

Rośliny bardzo niskie, o dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren i wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsypanym bardzo mała. Odporność na porastanie ziarna w kłosie średnia, liczba opadania dość mała. Zawartość białka dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

ŻYTO OZIME

LISTA ODMIAN ZALECANYCH DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2015

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Dańkowskie Diament	2008	populacyjna
2.	Dańkowskie Amber	2014	populacyjna
3.	Brasetto	2011	F ₁ -mieszańcowa
4.	Palazzo	2012	F ₁ -mieszańcowa
5.	SU Drive	2013	F ₁ -mieszańcowa
6.	SU Stakkato	2014	F ₁ -mieszańcowa
7.	Tur*	2015	F ₁ -mieszańcowa

F1 – odmiana mieszańcowa, * - wstępna rekomendacja

DAŃKOWSKIE DIAMENT – wyhodowana w HR DANKO, wpisana do K.R. w 2005 r. Odmiana populacyjna, przeznaczona do uprawy na ziarno. Plenność w skali kraju dość dobra – średni plon za lata 2011-13 wynosił 99% wzorca na przeciętnym poziomie agrotechniki, z wyższego poziomu agrotechniki wynosił 100% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 odmiana plonowała średnio 87% wzorca na przeciętnym i 87% na intensywnym poziomie agrotechniki. Zimotrwałość dobra. Odporność na rdzę brunatną, rdzę żółtobłą, septoriozę liści i rynchosporiozę – przeciętna, na mączniaka i choroby podstawy żółtobłą – dość mała. Rośliny średniej wysokości o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Odporność na porastanie w kłosach średnia, liczba opadania dość duża. Masa 1000 ziaren przeciętna, wyrównanie ziarna średnie, gęstość w stanie zsypanym dość duża. Zawartość białka dość duża – 6 w skali 9 stopniowej. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego dość duża, końcowa temperatura kleikowania wysoka. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

DAŃKOWSKIE AMBER – wyhodowana w HR DANKO, wpisana do K.R. w 2010 r. Odmiana populacyjna, przeznaczona do uprawy na ziarno. Plenność na poziomie czołowych odmian populacyjnych. W skali kraju dość dobra – średni plon za lata 2011-13 wynosił 99% wzorca na przeciętnym poziomie agrotechniki, z wyższego poziomu agrotechniki również wynosił 99% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 odmiana plonowała średnio 88% wzorca na przeciętnym poziomie i 86% na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na rdzę żółtobłą i choroby podstawy żółtobłą – dość duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, septoriozę liści i rynchosporiozę – średnia. Rośliny średniej wysokości, o dużej do bardzo dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren średnia, wyrównanie dość słabe, gęstość w stanie zsypanym średnia. Odporność na porastanie ziarna w kłosie przeciętna, liczba opadania dość mała. Zawartość białka duża. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego dość duża, końcowa temperatura kleikowania wysoka. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna

BRASETTO F₁ - odmiana niemiecka wyhodowana przez KWS Lochow, pełnomocnik hodowcy – KWS Lochow Polska sp. z o.o. Kondratowice, wpisana do K.R. w 2009 r. Odmiana mieszańcowa trójliniowa, przeznaczona do uprawy na ziarno. Plenność bardzo dobra – średni plon w kraju za lata 2011-13 wynosił 119% wzorca na przeciętnym i 119% na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w 2012-14 roku odmiana plonowała średnio 111% wzorca na przeciętnym poziomie i 108% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na mączniaka, rdzę żółtobłą, septoriozę liści i choroby podstawy żółtobłą – dość duża, na rdzę brunatną i rynchosporiozę – średnia. Rośliny dość niskie o dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia

i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie i gęstość w stanie zsylnym średnie. Odporność na porastanie ziarna w kłosie i liczba opadania przeciętne. Zawartość białka mała. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego bardzo duża, końcowa temperatura kleikowania wysoka do bardzo wysokiej. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

PALAZZO F₁ – odmiana niemiecka wyhodowana przez KWS Lochow, pełnomocnik hodowcy – KWS Lochow Polska sp. z o.o. Kondratowice, wpisana do K.R. w 2009 r. Odmiana mieszańcowa trójliniowa, przeznaczona do uprawy na ziarno. Plenność bardzo dobra. Średni plon w skali kraju za lata 2011-13 wynosił 119% wzorca na przeciętnym i 120% na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 115% wzorca na przeciętnym i 108% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na mączniaka i septoriozę liści – dość duża, rdzę brunatną, rynchosporiozę i choroby podstawy źdźbła – średnia, na rdzę źdźbłową – dość mała. Rośliny dość niskie o dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren, wyrównanie i gęstość w stanie zsylnym średnie. Odporność na porastanie ziarna w kłosie i liczba opadania przeciętne. Zawartość białka mała do bardzo małej. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego bardzo duża, końcowa temperatura kleikowania wysoka. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

SU DRIVE F₁ – wyhodowana w Niemczech w Hodowli Saaten Union, pełnomocnik hodowcy – Saaten-Union Polska sp. z o.o. Wągrowiec. Wpisana do K.R. w 2011 r. Odmiana mieszańcowa trójkomponentowa, przeznaczona do uprawy na ziarno. Plenność bardzo dobra. Średni plon w skali kraju za lata 2011-13 wynosił 116% wzorca na przeciętnym i 113% na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon w latach 2012-14 wynosił 106% wzorca na przeciętnym i 104% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na septoriozę liści, rynchosporiozę i pleśń śniegową dość duża, na rdzę źdźbłową i choroby podstawy źdźbła – średnia, na mączniaka prawdziwego i rdzę brunatną – dość mała. Rośliny dość niskie o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie dość dobre, gęstość w stanie zsylnym przeciętna. Odporność na porastanie ziarna w kłosie i liczba opadania średnie. Zawartość białka mała do bardzo małej. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego średnia, końcowa temperatura kleikowania wysoka. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

SU STAKKATO F₁ – wyhodowana w Niemczech w Hodowli Saaten Union, pełnomocnik hodowcy – Saaten-Union Polska sp. z o.o. Wągrowiec, wpisana do K.R. w 2012r. Odmiana mieszańcowa trójkomponentowa przeznaczona do uprawy na ziarno. Plenność bardzo dobra. Średni plon w skali kraju za lata 2011-13 wynosił 123% wzorca na przeciętnym poziomie agrotechniki i 122% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2013-14 odmiana plonowała 111% wzorca na przeciętnym poziomie i 113% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na pleśń śniegową, choroby podstawy źdźbła, rynchosporiozę i septoriozę liści – dość duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną i rdzę źdźbłową – średnia; nieco większa podatność na porażenie sporyszem. Rośliny dość niskie o średniej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren średnia, wyrównanie dość dobre, gęstość w stanie zsylnym średnia. Odporność na porastanie ziarna w kłosie i liczba opadania dość duża, zawartość białka mała. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego duża, końcowa temperatura kleikowania wysoka do bardzo wysokiej. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

TUR F1* – wyhodowana w HR Smolice Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2013r. Odmiana mieszańcowa trójkomponentowa, przeznaczona do uprawy na ziarno. Plenność bardzo dobra. Średni plon w skali kraju za lata 2011-13 wyniósł 118% wzorca na przeciętnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w roku 2014 odmiana plonowała 103% wzorca na przeciętnym poziomie i 110% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na pleśń śniegową i septoriozę liści – dość duża, na mączniaka prawdziwego, rynchosporiozę, choroby podstawy źdźbła, rdzę brunatną i źdźbłową – średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren, wyrównanie, gęstość w stanie zsylnym średnie. Odporność na porastanie ziarna w kłosie dość mała, liczba opadania średnia, zawartość białka mała. Lepkość

maksymalna kleiku skrobiowego dość mała, końcowa temperatura kleikowania niska. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

* - wstępna rekomendacja

JĘCZMIENŃ OZIMY

LISTA ODMIAN ZALECANYCH DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2015

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ kłosa
1.	Scarpia	2010	wielorzędowy
2.	Souleyka	2012	wielorzędowy
3.	Antonella	2013	wielorzędowy
4.	KWS Meridian	2013	wielorzędowy
5.	Henriette	2014	wielorzędowy
6.	Titus	2014	wielorzędowy
7.	Metaxa	2013	dwurzędowy

SCARPIA - odmiana wielorzędowa wpisana do K.R. w 2007 roku, wyhodowana w Nordsaat Saatzeitgesellschaft mbH, przedstawiciel hodowcy Saaten Union Polska sp. z o.o. Wągrowiec. Odmiana wielorzędowa, typu pastewnego. Plenność dobra do bardzo dobrej. Średni plon w skali kraju za lata 2011-13 wynosił 99% wzorca na niższym poziomie agrotechniki, a na wyższym poziomie agrotechniki 100% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 osiągnęła plon 95% wzorca na przeciętnym i 101% intensywnym poziomie agrotechniki. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki średni. Mrozoodporność średnia. Odporność na rynchosporiozę – dość duża, na plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i czarną plamistość – średnia, na mączniaka – mała do bardzo małej. Rośliny o przeciętnej wysokości i średniej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren, wyrównanie i gęstość ziarna w stanie zsylnym średnie. Zawartość białka w ziarnie przeciętna. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

SOULEYKA – odmiana wielorzędowa, typu pastewnego, przedstawiciel hodowcy Saaten Union Polska sp. z o.o. Wągrowiec. Wpisana do K.R. w 2010 roku. Plenność bardzo dobra. Średni plon w skali kraju za lata 2011-13 wynosił 100% wzorca na niższym i na wyższym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim za lata 2012-14 osiągnęła plon 105% wzorca na przeciętnym i na intensywnym poziomie agrotechniki 103% wzorca. Mrozoodporność średnia 5 w skali 9 stopniowej. Odporność na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i czarną plamistość – duża, na rynchosporiozę – średnia. Rośliny o przeciętnej wysokości i dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 100 ziaren duża, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsylnym dość mała. Zawartość białka w ziarnie średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

ANTONELLA – odmiana wielorzędowa pastewna- hodowca – Nordsaat Saatzeit GmbH, przedstawiciel hodowcy Saaten Union Polska sp. z o.o. Wągrowiec. Wpisana do K.R. w 2011 roku. Średni plon w skali kraju za lata 2011-13 wynosił 104% wzorca na niższym i wyższym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w roku 2012-14 osiągnęła plony: 107% wzorca na przeciętnym i 104% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odmiana wielorzędowa, typu pastewnego. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki powyżej średniej. Mrozoodporność średnia. Odporność na mączniaka prawdziwego i czarną plamistość – duża do bardzo dużej, na plamistość siatkową i rynchosporiozę – duża, na rdzę jęczmienia – dość duża. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia średni, dojrzewania dość późny. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziarna dość dobre, gęstość ziarna w stanie zsylnym mała. Zawartość białka w ziarnie średnia.

KWS MERIDIAN – odmiana wielorzędowa, wyhodowana przez KWS Lochow GmbH – przedstawiciel KWS Lochow Polska, wpisana do K.R. w 2011 r. Średni plon w kraju w roku 2011-13 wynosił 103% wzorca na przeciętnym i 102% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon w roku 2012-2014 wynosił 108% wzorca na przeciętnym i 104% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki powyżej średniej. Mrozoodporność średnia. Odporność na ryńchosporiozę – dość duża, na plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i czarną plamistość – średnia, na mączniaka prawdziwego – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziarna dość dobra, gęstość ziarna w stanie zsypanym dość mała. Zawartość białka w ziarnie średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

HENRIETTE - odmiana wielorzędowa, typu pastewnego. – hodowca – Nordsaat Saatucht GmbH, przedstawiciel hodowcy Saaten Union Polska sp. z o.o. Wągrowiec. Wpisana do K.R. w 2011 roku. Średni plon w skali kraju za lata 2011-13 wynosił 100% wzorca na niższym i wyższym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w roku 2012-14 osiągnęła plony: 104% wzorca na przeciętnym i 101% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Mrozoodporność średnia. Odporność na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową i rdzę jęczmienia – dość duża, na ryńchosporiozę i czarną plamistość – średnia. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duże, wyrównanie ziarna dość dobre, gęstość ziarna w stanie zsypanym przeciętna. Zawartość białka w ziarnie średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

TITUS - odmiana wielorzędowa, typu pastewnego. – hodowca – Nordsaat Saatucht GmbH, przedstawiciel hodowcy Saaten Union Polska sp. z o.o. Wągrowiec. Wpisana do K.R. w 2012 roku. Średni plon w skali kraju za lata 2011-13 wynosił 104% wzorca na niższym i 103% na wyższym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2013-14 osiągnęła plony: 104% wzorca na przeciętnym i 102% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. Mrozoodporność średnia. Odporność na pleśń śniegową, mączniaka prawdziwego i rdzę jęczmienia – dość duża, na plamistość siatkową, ryńchosporiozę i czarną plamistość – średnia. Rośliny wysokie do bardzo wysokich. O dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziarna średnia, gęstość ziarna w stanie zsypanym duża. Zawartość białka w ziarnie średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

METAXA - odmiana dwurzędowa pastewna, wpisana do K.R. w 2010 roku, wyhodowana w Eckermann Saatucht GmbH, przedstawiciel hodowcy Saaten Union Polska sp. z o.o. Wągrowiec. Średni plon w skali kraju w roku 2011-13 wynosił 94% wzorca na niższym i wyższym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 osiągnęła plon 95% wzorca na przeciętnym i na intensywnym poziomie agrotechniki. Mrozoodporność prawie średnia. Odporność na mączniaka prawdziwego i czarną plamistość – dość duża, na plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i ryńchosporiozę – średnia. Rośliny niskie do bardzo niskich, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsypanym dość duża. Zawartość białka w ziarnie dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

R Z E P A K   O Z I M Y
LISTA ODMIAN ZALECANYCH DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2015

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Sherlock	2012	populacyjna
2.	Visby	2010	F ₁ -mieszańcowa
3.	Abakus	2011	F ₁ -mieszańcowa
4.	NK Technic	2011	F ₁ -mieszańcowa
5.	Artoga	2012	F ₁ -mieszańcowa
6.	SY Kolumb	2012	F ₁ -mieszańcowa
7.	DK Exquisite	2013	F ₁ -mieszańcowa
8.	SY Cassidy	2014	F ₁ -mieszańcowa
9.	Bonanza	2014	F ₁ -mieszańcowa
10.	Marathon	2014	F ₁ -mieszańcowa
11.	Marcopolos	2014	F ₁ -mieszańcowa
12.	Sherpa	2014	F ₁ -mieszańcowa
13.	SY Carlo	2014	F ₁ -mieszańcowa
14.	Arsenal*	2015	F ₁ -mieszańcowa
15.	Mercedes*	2015	F ₁ -mieszańcowa
16.	Minerva*	2015	F ₁ -mieszańcowa

F1 – odmiana mieszańcowa, * - wstępna rekomendacja

SHERLOCK – odmiana populacyjna hodowli niemieckiej pełnomocnik hodowcy KWS Polska, wpisana do K.R. w 2010 r. W kraju plon za lata 2011-13 wynosił 104 % wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-2014 wynosił 100% wzorca. Zimotrwałość na poziomie średniej. Termin początku kwitnienia i dojrzewania nieco późniejszy od średniej. Rośliny dość wysokie o zaledwie dobrej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową dość duża, na suchą zgniliznę kapustnych i choroby podstawy łodygi średnia, na czerń krzyżowych nieco lepsza od średniej. Plon nasion dość duży. Zawartość glukozyolanów w nasionach średnia, tłuszczu dość duża. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej mniejsza od średniej. MTN nieco mniejsza od średniej.

VISBY F1 - odmiana mieszańcowa, pełnomocnik hodowcy Saaten – Union, wpisana do K.R. w 2008r. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 112% wzorca, a w doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim za lata 2012-14 odmiana plonowała na poziomie 106% wzorca. Ocena rozet po zimie i przezimowanie roślin średnie. Termin początku kwitnienia i dojrzewania średni. Rośliny średniej wysokości, o dużej odporności na wyleganie. Odporność na czerń krzyżowych średnia, na zgniliznę twardzikową średnia. Plon nasion duży do bardzo dużego, zawartość tłuszczu w nasionach średnia.

ABAKUS F1 - odmiana mieszańcowa, pełnomocnik hodowcy Saaten – Union Polska Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2009r. Plon nasion bardzo duży zwłaszcza w rejonie środkowo-wschodnim i południowo-zachodnim. W kraju plon za lata 2011-13 wynosił 112% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 110% wzorca. Ocena rozet po zimie i przezimowanie roślin po zimie nieco powyżej średniej. Termin początku kwitnienia i dojrzewania średni. Rośliny średnio wysokie, o dość dużej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych i czerń krzyżowych średnia, na zamieranie korzeni mała do średniej.

NK TECHNIC F1 - odmiana mieszańcowa, pełnomocnik hodowcy Syngenta Seeds Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2009r. Plon nasion bardzo duży w rejonie środkowo-wschodnim i południowo-zachodnim. W kraju plon za lata 2011-13 wynosił 110% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 104% wzorca. Ocena rozet po zimie wyższa od średniej, przezimowanie roślin średnie. Termin początku kwitnienia i dojrzewania średni. Rośliny wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową, zamieranie korzeni i czerń krzyżowych średnia, na suchą zgniliznę kapustnych mniejsza od średniej.

ARTOGA F1 – odmiana mieszańcowa wyhodowana przez firmę Limagrain Central Europe Societe Europeenne (Francja), pełnomocnik hodowcy Limagrain Spółka Europejska Oddział w Polsce, wpisana do K.R. w 2010r. Odmiana wyróżnia się bardzo dużym poziomem plonowania. Zimotrwałość lepsza od średniej. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 111% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 104% wzorca. Rośliny wysokie o średniej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia nieco późniejszy od średniej, dojrzewania – średni. Odporność na suchą zgniliznę kapustnych i czerń krzyżowych średnia, na zgniliznę twardzikową i choroby podstawy łodygi dość mała. MTN przeciętna. Zawartość glukozyolanów w nasionach średnia, tłuszczu dość duża. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia.

SY KOLUMB F1 – odmiana mieszańcowa wyhodowana przez firmę Syngenta, pełnomocnik hodowcy Syngenta Seeds Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2010 roku. Plon nasion bardzo duży. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 112% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 108% wzorca. Zawartość glukozyolanów w nasionach średnia, tłuszczu dość duża. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion nieco mniejsza od średniej. Zimotrwałość lepsza od średniej. Termin początku kwitnienia i dojrzewania średni. Rośliny wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową i suchą zgniliznę kapustnych średnia, na choroby podstawy łodygi gorsza od średniej, na czerń krzyżowych dość duża.

DK EXQUISITE F1 - odmiana mieszańcowa, pełnomocnik hodowcy DSV Polska Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2011r. Plon nasion duży, wyniki plonowania stabilne w latach. W kraju plon za lata 2012-13 wynosił 116% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 108% wzorca. Zimotrwałość roślin dobra. Termin początku kwitnienia i dojrzewania nieco późniejszy od średniego. Rośliny wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową i suchą zgniliznę kapustnych i czerń krzyżowych większa od średniej, na choroby podstawy łodygi średnia.

SY CASSIDY F1 – odmiana mieszańcowa wyhodowana przez firmę Syngenta, pełnomocnik hodowcy Syngenta Seeds Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2011 roku. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 109% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2012-14 wynosił 102% wzorca. Zimotrwałość roślin średnia. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Rośliny dość wysokie o średniej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową i na czerń krzyżowych średnia, na suchą zgniliznę kapustnych i na choroby podstawy łodygi większa od średniej. Plon nasion duży do bardzo dużego, zawartość tłuszczu w nasionach średnia.

BONANZA F1 – odmiana mieszańcowa, pełnomocnik hodowcy RAGT Semences Polska Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2012r. W kraju plon za lata 2011-13 wynosił 110 % wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2013-14 wynosił 105% wzorca. Zimotrwałość roślin dość duża. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej nieco późniejszy od średniego. Rośliny dość wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową większa od średniej, na suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych średnia. Plon nasion duży do bardzo dużego; wyniki plonowania stabilne w latach, zawartość tłuszczu w nasionach duża.

MARATHON F1 – odmiana mieszańcowa, pełnomocnik hodowcy DSV Polska Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2012r. W kraju plon za lata 2011-13 wynosił 113% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2013-14 wynosił 105% wzorca. Zimotrwałość roślin dość duża. Termin początku kwitnienia nieco wcześniejszy od średniego, dojrzałości technicznej trochę późniejszy od średniego. Rośliny średnio wysokie, o nieco większej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową i suchą zgniliznę kapustnych nieco większa od średniej, na choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych średnia. Plon nasion duży do bardzo dużego, zawartość tłuszczu w nasionach dość duża.

MARCOPOLOS F1 – odmiana mieszańcowa hodowli niemieckiej pełnomocnik hodowcy KWS Polska, wpisana do K.R. w 2012r. W kraju plon za lata 2011-13 wynosił 110% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2013-14 wynosił 104% wzorca. Zimotrwałość roślin średnia. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej nieco późniejszy. Rośliny dość wysokie, o mniejszej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową i czerń krzyżowych średnia, na suchą zgniliznę kapustnych i choroby podstawy łodygi nieco większa od średniej. Plon nasion duży do bardzo dużego, zawartość tłuszczu w nasionach dość duża.

SHERPA F1 – odmiana mieszańcowa pełnomocnik hodowcy Saaten – Union, wpisana do K.R. w 2012 roku.. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 114%* wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2013-14 wynosił 107% wzorca. Zimotrwałość roślin duża. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Rośliny średnio wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych średnia, na suchą zgniliznę kapustnych większa od średniej. Plon nasion duży do bardzo dużego, zawartość tłuszczu w nasionach dość duża.

* - średni plon za lata bez roku 2012 z powodu braku danych

SY CARLO F1 – odmiana mieszańcowa wyhodowana przez firmę Syngenta, pełnomocnik hodowcy Syngenta Seeds Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2012 roku. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 111% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za lata 2013-14 wynosił 106% wzorca. Zimotrwałość roślin średnia. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Rośliny średnio wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową, choroby podstawy łodygi, czerń krzyżowych i suchą zgniliznę kapustnych średnia. Plon nasion duży do bardzo dużego, zawartość tłuszczu w nasionach średnia.

* - wstępna rekomendacja

ARSENAL* F1 – odmiana mieszańcowa wyhodowana przez firmę Limagrain, Central Europe Societe Europeenne (Francja), pełnomocnik hodowcy Limagrain Spółka Europejska Oddział w Polsce, wpisana do K.R. w 2013r. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 115% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za rok 2014 wynosił 102% wzorca. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu i glukozytynolanów w nasionach średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej duża. Masa 1000 nasion średnia. Zimotrwałość roślin dość duża. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej nieco wcześniejszy od średniego. Odporność na zgniliznę Twardzikowi i choroby podstawy łodygi zbliżona do średniej, na czerń krzyżowych większa od średniej.

* - wstępna rekomendacja

MERCEDES* F1 – odmiana mieszańcowa pełnomocnik hodowcy Saaten – Union, wpisana do K.R. w 2013 roku.. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 115% wzorca. W doświadczeniach PDOiR

w woj. śląskim średni plon za rok 2014 wynosił 104% wzorca. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach bardzo duża, glukozyolanów średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej nieco większa od średniej. Masa 1000 nasion średnia. Zimotrwałość roślin duża. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową i czerń krzyżowych dość duża, na choroby podstawy łodygi zbliżona do średniej.

* - wstępna rekomendacja

MINERVA* F1 – odmiana mieszańcowa pełnomocnik hodowcy DSV Polska Sp.z o.o., wpisana do K.R. w 2013 roku.. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 115% wzorca. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim średni plon za rok 2014 wynosił 109% wzorca. Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach duża, glukozyolanów poniżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej mniejsza od średniej. Masa 1000 nasion dość mała. Zimotrwałość roślin duża. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia średni, dojrzałości technicznej nieco wcześniejszy od średniego. Odporność na zgniliznę twardzikową dość mała, choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych zbliżona do średniej.

* - wstępna rekomendacja

Z I E M N I A K

LISTA ODMIAN ZALECANYCH DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2015

Bardzo wczesne		Rok wpisania na LOZ	Barwa miąższu
1.	DENAR	2007	jasno – żółta
2.	LORD	2007	jasno – żółta
3.	MIŁEK	2011	jasno – żółta
4.	VIVIANA	2012	jasno – żółta
5.	ARIELLE	2014	jasno – żółta
Wczesne			
1.	VINETA	2007	żółta
2.	OWACJA	2008	jasno – żółta
3.	BELLAROSA	2010	żółta
4.	MICHALINA	2011	jasno – żółta
5.	GWIAZDA	2014	jasno – żółta – żółta
Średniowczesne			
1.	TAJFUN	2007	żółta
2.	SATINA	2007	żółta
3.	MALAGA	2015	jasno – żółta
Średniopóźne i późne			
1.	JELLY	2009	żółta

DENAR – odmiana wyhodowana przez Hodowlę Ziemniaka Zamarte Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 1999 r. Należy do grupy odmian bardzo wczesnych, jadalna w typie kulinarnym sałatkowym do wszechstronnie użytkowego, o dobrym smaku. Kłęby duże do bardzo dużych, okrągłoowalne do owalnych, skórka żółta, gładka; oczka płytke do średnio płtych; miąższ jasnożółty do żółtego. Bardzo plenna, o dużym udziale w plonie frakcji handlowej. Przydatna do uprawy na wczesny zbiór. Odmiana odporna na mątwika ziemniaczanego, odporna na wirusy; ocena odporności (Y;L) = (7;7), podatna na porażenie zarazą ziemniaka – 3 w skali 9 stopniowej. Zalecana do uprawy w całym kraju. Średni plon krajowy po 40 dniach od wschodów w latach 2010-13 wynosił 100%, a po zakończeniu wegetacji 110% plonu ogólnego wzorca. Plon handlowy 111%. W 2014 roku w SDOO w Pawłowicach plon ogólny po zakończeniu wegetacji wynosił 113% wzorca. Badana odmiana w doświadczeniach PDOiR w rejonie południowo-zachodnim w 2012-14 osiągnęła 103% plonu ogólnego wzorca (102% plonu handlowego) po zakończeniu wegetacji.

LORD – odmiana wyhodowana przez Hodowlę Ziemniaka Zamarte Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 1999 r. Należy do grupy odmian bardzo wczesnych, jadalna w typie kulinarnym sałatkowym do wszechstronnie użytkowego, o dobrym smaku. Kłęby duże do bardzo dużych, okrągłoowalne do owalnych, skórka żółta, gładka; oczka płytke do średnio płtych; miąższ jasnożółty. Bardzo plenna, o dużym udziale w plonie frakcji handlowej. Przydatna do uprawy na wczesny zbiór. Odmiana odporna na mątwika ziemniaczanego, odporna na wirusy; ocena odporności (Y;L) = (7;7), podatna na porażenie

zarazą ziemniaka – 3 w skali 9 stopniowej. Zalecana do uprawy w całym kraju. Średni plon w kraju po 40 dniach od wschodów w latach 2011-13 wynosił 107%, a po zakończeniu wegetacji 115% plonu ogólnego wzorca. Plon handlowy 117%. W 2014 roku w SDOO w Pawłowicach plon ogólny po 40 dniach od wschodów 88% wzorca a po zakończeniu wegetacji wynosił 114% wzorca. Badana odmiana w doświadczeniach PDOiR w rejonie południowo-zachodnim w latach 2012-14, osiągnęła 112% plonu ogólnego (113% plonu handlowego) wzorca po zakończeniu wegetacji.

MILEK – odmiana wyhodowana przez Hodowlę Ziemniaka Zamarte Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2006 r. Należy do grupy odmian bardzo wczesnych, jadalna w typie konsumpcyjnym ogólnoużytkowym do lekko mączystego, polecana głównie do bezpośredniego spożycia. Daje duży plon bulw. Szybkie tempo gromadzenia plonu predestynuje tę odmianę do uprawy na wczesny zbiór. Bulwy duże, okrągłoolwalne, kształtne, o dość płytkich oczkach i jasnożółtym mięszu. Ciemnienie mięszu surowego bardzo małe, po ugotowaniu nie występuje. Odmiana odporna na mątwika ziemniaczanego. Odporna na wirusa Y (7°) oraz średnio odporna na wirusa liściozwoju (5-6). Podatna na porażenie zarazą ziemniaka – 2 w skali 9 stopniowej. Zalecana do uprawy w całym kraju. Średni plon w kraju po 40 dniach od wschodów w latach 2011-13 wynosił 107%, a po zakończeniu wegetacji 97% plonu ogólnego wzorca. Plon handlowy 96%. W 2014 roku w SDOO w Pawłowicach plon ogólny po 40 dniach od wschodów wynosił 118% wzorca. Badana odmiana w doświadczeniach PDOiR w rejonie południowo-zachodnim w 2012-14, osiągnęła 99% plonu ogólnego (98% plonu handlowego) wzorca po zakończeniu wegetacji. Odmiana bardzo dobrze plonuje w I terminie zbioru.

VIVIANA – odmiana niemiecka wyhodowana przez Böhm – Nordkartoffel OHG, przedstawiciel Europlant Handel Ziamniakami Sp. z.o.o, należy do grupy odmian bardzo wczesnych, wpisana do K.R. w 2010 roku. Odmiana jadalna w typie konsumpcyjnym sałatkowym o dobrym smaku. Bulwy duże, bardzo kształtne, okrągłoolwalne o bardzo płytkich oczkach, żółtej skórcie i żółtej barwie mięszu. Dość plenna, o przeciętnym tempie gromadzenia plonu. Odporna na mątwika ziemniaczanego, średnio odporna na wirus Y i liściozwoju (5-6), bardzo podatna na porażenie zarazą ziemniaka – 2 w skali 9 stopniowej. Średni plon w kraju po 40 dniach od wschodów w latach 2011-13 wynosił 105%, a po zakończeniu wegetacji 93% plonu ogólnego wzorca. Plon handlowy 93%. W 2014 roku w SDOO w Pawłowicach plon ogólny po 40 dniach od wschodów wynosił 107% wzorca. Badana odmiana w doświadczeniach PDOiR w rejonie południowo-zachodnim w 2012-14, osiągnęła 102% plonu ogólnego (101% plonu handlowego) wzorca po zakończeniu wegetacji. Odmiana bardzo dobrze plonuje w I terminie zbioru.

ARIELLE – odmiana bardzo wczesna wpisana do K.R. w 2006 roku. Odmiana jadalna w typie konsumpcyjnym ogólnoużytkowym. Bulwy owalne, skórka żółta, barwa mięszu jasnożółta. Plonuje bardzo wysoko. Odporność na choroby: na wirusa Y – bardzo dobra, na liściozwoj i mątwika dobra, na parcha zwykłego dość dobra, na zarazę liści dobra, na zarazę bulw średnia. Średni plon w kraju po 40 dniach od wschodów w latach 2012-13 wynosił 116%, a po zakończeniu wegetacji 108% plonu ogólnego wzorca. Plon handlowy 109%. W 2014 roku w SDOO w Pawłowicach plon ogólny po 40 dniach od wschodów wynosił 99% wzorca. Badana odmiana w doświadczeniach PDOiR w rejonie południowo-zachodnim w 2012-14, osiągnęła 102% plonu ogólnego (104% plonu handlowego) wzorca po zakończeniu wegetacji. Odmiana bardzo dobrze plonuje w I terminie zbioru.

VINETA – odmiana wyhodowana przez Europlant Pflanzenzucht GmbH, wpisana do K.R. w 1999 r. Należy do grupy odmian wczesnych, jadalnych w typie konsumpcyjnym sałatkowym do wszechstronnie użytkowego, o dobrym smaku. Kłęby duże do bardzo dużych, skórka żółta, gładka; oczka płytkie; mięsz żółty. Bardzo plenna, o dużym udziale w plonie frakcji handlowej. Odmiana odporna na mątwika ziemniaczanego, odporna na wirusy; ocena odporności (Y;L) = (7;8), podatna na porażenie zaraza ziemniaka – 2 w skali 9 stopniowej. Zalecana do uprawy w całym kraju. Średni plon krajowy po

zakończeniu wegetacji w latach 2011-13 wynosił 100% plonu ogólnego wzorca. Plon handlowy 101%. W 2014 roku w SDOO w Pawłowicach plon ogólny po zakończeniu wegetacji wynosił 88% wzorca. Badana odmiana w doświadczeniach PDOiR w rejonie południowo-zachodnim w 2012-14, osiągnęła 100% plonu ogólnego (102% plonu handlowego) wzorca po zakończeniu wegetacji.

OWACJA – odmiana wyhodowana przez Pomorsko-Mazowiecką Hodowlę Ziemniaka w Strzeżeniu, wpisana do K.R. w 2006 r. Należy do grup odmian wczesnych, jadalnych w typie konsumpcyjnym ogólnoużytkowym do lekko mączystego, o dobrym smaku. Bulwy bardzo duże, okrągłoidalne; oczka płytkie; miąższ jasnożółty. Bardzo plenna, o bardzo dużym udziale w plonie frakcji handlowej. Odmiana odporna na mączniaka ziemniaczanego, odporna na wirusy; ocena odporności (Y;L) = (8;7), dość podatna na porażenie zarazą ziemniaka – 4 w skali 9 stopniowej. Zalecana do uprawy w całym kraju. Średni plon krajowy po zakończeniu wegetacji w latach 2011-13 wynosił 109% plonu ogólnego wzorca. Plon handlowy 108%. Badana odmiana w doświadczeniach PDOiR w rejonie południowo-zachodnim w roku 2012-2014 osiągnęła 106% plonu ogólnego (106% plonu handlowego) wzorca po zakończeniu wegetacji. W 2014 roku w SDOO w Pawłowicach plon ogólny po zakończeniu wegetacji wynosił 90% wzorca.

BELLAROSA – odmiana niemiecka wyhodowana przez Europlant Pflanzenzucht GmbH, przedstawiciel - Handel Ziemniakami Sp. z o.o., należy do grupy odmian wczesnych. Wpisana do K.R. w 2006 r. bardzo plenna, o dużym procencie bulw handlowych. Bulwy bardzo duże (najwyższa wartość w 9 stopniowej skali), okrągłe o regularnym kształcie i płytkich oczkach. Skórka barwy czerwonej. Miąższ żółty, zarówno surowy jak i po ugotowaniu nie ciemnieje. Średnio odporna na wirusa Y (5-6), odporna na wirusa liściozwoju (7), bardzo wrażliwa na zarazę (2). Średni plon krajowy po zakończeniu wegetacji w latach 2011-13 wynosił 97% plonu ogólnego wzorca. Plon handlowy 101%. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w 2011-13, osiągnęła 97% plonu ogólnego (98% plonu handlowego). W 2014 roku w SDOO w Pawłowicach plon ogólny po zakończeniu wegetacji wynosił 88% wzorca.

MICHALINA – odmiana wyhodowana przez Hodowlę Ziemniaka Zamarte Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2010 r. Należy do grupy odmian wczesnych, jadalna w typie konsumpcyjnym ogólnoużytkowym, o dobrym smaku. Bulwy bardzo duże, okrągłoidalne o regularnym kształcie i płytkich oczkach, żółtej skórce i jasnożółtym miąższu. Odmiana plenna, o dużym udziale frakcji handlowej w plonie. Odporna na mączniaka ziemniaczanego i wirus Y (7 w skali 9), podatna na liściozwoj i porażenie zarazą ziemniaka - 3 w skali 9 stopniowej. Zalecana do uprawy w całym kraju. Średni plon krajowy po zakończeniu wegetacji w latach 2011-13 wynosił 109% plonu ogólnego wzorca. Plon handlowy 109%. W 2014 roku w SDOO w Pawłowicach plon ogólny po zakończeniu wegetacji wynosił 118% wzorca – jeden z najwyższych. Badana odmiana w doświadczeniach PDOiR w rejonie południowo-zachodnim w latach 2012-14, osiągnęła 111% plonu ogólnego (112% plonu handlowego) wzorca po zakończeniu wegetacji.

GWIAZDA – odmiana wyhodowana przez Hodowlę Ziemniaka Zamarte Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2011 r. Należy do grupy odmian wczesnych, jadalna, o typie konsumpcyjnym ogólnoużytkowym, o dobrym smaku. Bulwy bardzo duże, okrągłoidalne o regularnym kształcie, płytkich oczkach, żółtej skórce i jasnożółtej do żółtej barwie miąższu. Odmiana dość plenna, o dużym udziale frakcji handlowej w plonie. Odporna na mączniaka ziemniaczanego oraz na wirusy Y i liściozwoju, podatna na porażenie zarazą ziemniaczaną. Plon średni w kraju za lata 2012-13 wynosił 106% plonu ogólnego wzorca. Plon handlowy 107%. W 2014 roku w SDOO w Pawłowicach plon ogólny po zakończeniu wegetacji wynosił 111% wzorca. Badana odmiana w doświadczeniach PDOiR w rejonie południowo-zachodnim w latach 2012-14, osiągnęła 105% plonu ogólnego (105% plonu handlowego) wzorca po zakończeniu wegetacji.

SATINA – odmiana niemiecka przedstawicielstwo przez Solana Polska Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2000 r. Należy do grupy odmian średniowczesnych, jadalnych w typie konsumpcyjnym wszechstronnie użytkowym, o dobrym smaku. Bulwy bardzo duże, okrągłoowalne, oczka płytkie; miąższ żółty, skórka żółta. Odmiana bardzo plenna, o dużym udziale w plonie frakcji handlowej. Odmiana odporna na mątwika ziemniaczanego, , średnio odporna na wirusa Y, odporna na wirusa liściozwoju, ocena odporności (Y;L) = (5;7), podatna na porażenie zarazą ziemniaka – 3 w skali 9 stopniowej. Średni plon krajowy po zakończeniu wegetacji w latach 2011-13 wynosił 107% plonu ogólnego wzorca. Plon handlowy 109%. W 2014 roku w SDOO w Pawłowicach plon ogólny po zakończeniu wegetacji wynosił 91% wzorca. Badana odmiana w doświadczeniach PDOiR w rejonie południowo-zachodnim w 2012-14, osiągnęła 105% plonu ogólnego (108% plonu handlowego) wzorca po zakończeniu wegetacji.

MALAGA – odmiana wyhodowana przez Hodowlę Ziemniaka Zamarte Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2013 r. Należy do grupy odmian średniowczesnych, jadalnych w typie konsumpcyjnym ogólnoużytkowym do lekko mączystego, o dość dobrym smaku. Bulwy duże, o dość regularnym kształcie, płytkich oczkach i jasno-żółtej skórce. Barwa miąższu jasnożółta. Plenność dobra o dużym udziale frakcji handlowej w plonie ogólnym. Odporność na wirusa Y i liściozwoju duża; podatna na zarazę ziemniaka (3,5 w skali 9 stopniowej). Średni plon krajowy po zakończeniu wegetacji w latach 2011-13 wynosił 101% plonu ogólnego wzorca. Plon handlowy 99%. W 2014 roku w SDOO w Pawłowicach plon ogólny po zakończeniu wegetacji wynosił 95% wzorca. Badana odmiana w doświadczeniach PDOiR w rejonie południowo-zachodnim w 2012-14, osiągnęła 102% plonu ogólnego (101% plonu handlowego) wzorca po zakończeniu wegetacji.

TAJFUN – odmiana wyhodowana przez Pomorsko-Mazowiecką Hodowlę Ziemniaka sp. z o.o. w Strzekącinie, wpisana do K.R. w 2004 r. Należy do grupy odmian średniowczesnych, jadalnych w typie konsumpcyjnym ogólnoużytkowym do mączystego, o dobrym smaku. Bulwy bardzo duże, owalne, kształtne; oczka płytkie; miąższ żółty. Odmiana bardzo plenna, o bardzo dużym udziale w plonie frakcji handlowej. Odmiana odporna na mątwika ziemniaczanego, odporna na wirusy (7 w skali 9), średnio odporna na zarazę ziemniaka – 5 w skali 9 stopniowej. Średni plon krajowy po zakończeniu wegetacji w latach 2011-13 wynosił 107% plonu ogólnego wzorca. Plon handlowy 109%. W 2014 roku w SDOO w Pawłowicach plon ogólny po zakończeniu wegetacji wynosił 99% wzorca. Badana odmiana w doświadczeniach PDOiR w rejonie południowo-zachodnim w 2012-14, osiągnęła 104% plonu ogólnego (106% plonu handlowego) wzorca po zakończeniu wegetacji.

JELLY – odmiana wyhodowana przez Europlant Pflanzenzucht GmbH, wpisana do K.R. w 2005r. Należy do grupy odmian średniopóźnych, jadalnych w typie konsumpcyjnym ogólnoużytkowym, o bardzo dobrym smaku. Kłębki bardzo duże, owalne, skórka żółta, gładka; oczka bardzo płytkie; miąższ żółty. Bardzo plenna, o dużym udziale w plonie frakcji handlowej. Odmiana odporna na mątwika ziemniaczanego, średnio odporna na wirusy; ocena odporności (Y;L) = (5;5), średnio odporna na porażenie zarazą ziemniaka – 5 w skali 9 stopniowej. W rejonach dużego zagrożenia wirusami wymaga częstej wymiany sadzeniaków. Średni plon krajowy po zakończeniu wegetacji w latach 2011-13 wynosił 95% plonu ogólnego wzorca. Plon handlowy 97%. W 2014 roku w SDOO w Pawłowicach plon ogólny po zakończeniu wegetacji wynosił 94% wzorca. Badana odmiana w doświadczeniach PDOiR w rejonie południowo-zachodnim w 2012-14, osiągnęła 99% plonu ogólnego (100% plonu handlowego) wzorca po zakończeniu wegetacji.

GROCH SIEWNY

LISTA ODMIAN ZALECANYCH DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2015

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Barwa nasion
1.	Tarchalska	2009	żółta
2.	Cysterski	2011	żółta
3.	Lasso	2011	żółta
4.	Batuta	2013	żółta
5.	Mecenas	2013	żółta
6.	Audit*	2015	żółta

* - wstępna rekomendacja

TARCHALSKA – odmiana wyhodowana przez Hodowlę Roślin Szelejewo, wpisana do K.R. w 2004 roku. Odmiana wąsolistna, żółtonasienna, przydatna do uprawy na zbiór suchych nasion z przeznaczeniem na paszę oraz na cele kulinarne. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 103% wzorca ogólnego plonu. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 osiągnęła plon 104% wzorca. Termin kwitnienia średni i dojrzewania średni. Okres kwitnienia średni. Rośliny średnio wysokie. Wyleganie na początku kwitnienia nie występuje, w fazie końca kwitnienia bardzo małe, przed zbiorem małe. Równomierność dojrzewania dość dobra. Skłonność do pękania strąków i osypywania nasion bardzo mała. Plonowanie w odniesieniu do nasion i białka ogólnego bardzo duże do dużego. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała. Masa 1000 nasion dość duża. Udział nasion bardzo dużych - duży, bardzo małych – bardzo mały. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m².

CYSTERSKI – odmiana wyhodowana przez Poznańską Hodowlę Roślin Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2008 roku. Odmiana wąsolistna, żółtonasienna, przydatna do uprawy na zbiór suchych nasion z przeznaczeniem na paszę oraz na cele kulinarne. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 97% wzorca ogólnego plonu. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 osiągnęła plon 101% wzorca. Plon nasion duży, białka średni. Termin kwitnienia i dojrzewania wczesny, okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości cechują się bardzo dobrą sztywnością do zakończenia kwitnienia i średnią przed zbiorem. W małym stopniu podatna na porażenie przez choroby grzybowe. Równomierność dojrzewania roślin bardzo dobra. Skłonność do pękania strąków i osypywania nasion nieco większa niż u odmian wzorcowych. Nasiona średniej wielkości, o nieco mniejszej od średniego poziomu zawartości białka. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 110 szt./ m².

LASSO – odmiana wyhodowana przez Hodowlę Roślin Strzelce Sp. z o.o., wpisana do K.R. w 2008 r. Odmiana wąsolistna, żółtonasienna, przydatna do uprawy na zbiór suchych nasion z przeznaczeniem na paszę oraz na cele kulinarne. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 103 % wzorca ogólnego plonu. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 osiągnęła plon 102% wzorca. Plon nasion dość duży, białka średni. Termin kwitnienia dość wczesny, dojrzewania średni, okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości cechują się bardzo dobrą sztywnością w początku kwitnienia, małą tendencją do wylegania w końcu kwitnienia i nieco mniejszą od średniej podatnością przed zbiorem. W bardzo małym stopniu podatna na porażenia przez sprawców mączniaka rzekomego i prawdziwego, małym – powodującym zgorzelową plamistość grochu i nieco większym w przypadku chorób fuzaryjnych. Rośliny dojrzewają równomiernie. Skłonność do pękania strąków i osypywania nasion mała. Nasiona średniej wielkości, o nieco mniejszej od średniej zawartości białka i dużej intensywności pobierania wody. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m².

BATUTA – odmiana wyhodowana przez Hodowlę Roślin Szelejewo, wpisana do K.R. w 2009 roku. Odmiana wąskolistna, przeznaczona do uprawy na suche nasiona do wykorzystania na konsumpcję i na paszę. W kraju średni plon w roku 2012-13 wynosił 108% wzorca ogólnego plonu. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 osiągnęła plon 113% wzorca – najwyżej plonująca odmiana w doświadczeniu. Plon nasion i białka ogólnego bardzo duży, stabilny w latach badań. Termin kwitnienia i dojrzewania średni do dość późnego, okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości cechują się bardzo dobrą sztywnością w czasie kwitnienia i dobrą przed zbiorem. W bardzo małym stopniu podatna na choroby. Rośliny dojrzewają dość równomiernie. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion bardzo mała. Odmiana żółtonasienna, nasiona średniej wielkości o zawartości białka nieco mniejszej od średniej. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m².

MECENAS– odmiana wyhodowana przez Hodowlę Roślin Smolice., wpisana do K.R. w 2012 roku. Odmiana ogólnoużytkowa, wąskolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona do wykorzystania na paszę i konsumpcję. W kraju średni plon za lata 2011-13 wynosił 102% wzorca ogólnego plonu. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w latach 2012-14 osiągnęła plon 102% wzorca. Termin kwitnienia i dojrzewania średni, okres kwitnienia średniej długości. Rośliny średniej wysokości, niekiedy do niskich, Odporność na wyleganie średnia do dużej tak w okresie kwitnienia jak również przed zbiorem. Odporność na choroby duża, zwłaszcza na mączniaka rzekomego i rdzę grochu. Dojrzewa równomiernie. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion bardzo mała. Nasiona barwy żółtej, drobne, o średniej zawartości białka ogólnego. Zawartość włókna surowego mała do bardzo małej. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m²

AUDIT*– odmiana wyhodowana przez Limagrain Central Europe Societe Europeenne oddział w Polsce., wpisana do K.R. w 2014 roku. Odmiana ogólnoużytkowa, wąskolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona do wykorzystania na paszę i konsumpcję. W kraju średni plon za lata 2012-13 wynosił 110% wzorca ogólnego plonu. W doświadczeniach PDOiR w woj. śląskim w roku 2014 osiągnęła plon 111% wzorca. Plon białka bardzo duży. Termin kwitnienia i dojrzewania średni, okres kwitnienia nieco dłuższy od innych odmian zarejestrowanych. Rośliny dość wysokie. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia na poziomie średniej, przed zbiorem – powyżej średniej. Odporność na podstawowe choroby nieco powyżej średniej. Dojrzewanie równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion bardzo mała. Nasiona barwy żółtej, dość drobne, dość dobrze rozgotowujące się, o średniej zawartości białka ogólnego i małej włókna surowego. Najbardziej odpowiedni do uprawy są gleby kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m².

* - wstępna rekomendacja